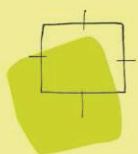
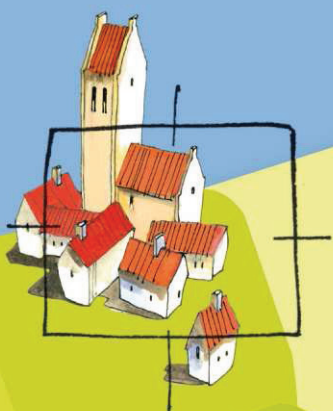

Advies Natuurwaarden Woonschepen aan
de Easterbrêgesleat in Uitwellingerga

BügelHajema

Plek voor ideeën

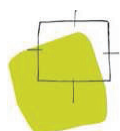
Advies Natuurwaarden Woonschepen aan de Easterbrêgesleat in Uitwellingerga

Inhoud

Rapport en bijlagen

30 mei 2011

Projectnummer 285.18.64.02.00

Ideeën voor een plek

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Plangebied en voorgenomen plannen	7
2.1	Ligging	7
2.2	Huidige situatie	7
2.3	Voorgenomen plannen	8
3	Gebiedsbescherming en effectbepaling	11
3.1	Natuurbeschermingswet 1998	11
3.2	Ecologische Hoofdstructuur	12
3.3	Streekplan - Natuurwaarden buiten de Ecologische Hoofdstructuur	13
4	Soortenbescherming en effectbepaling	15
4.1	Vaatplanten	15
4.2	Zoogdieren - vleermuizen	16
4.3	Zoogdieren - overige	17
4.4	Vogels	19
4.5	Amfibieën	20
4.6	Reptielen	21
4.7	Vissen	21
4.8	Dagvlinders	22
4.9	Libellen	23
4.10	Overige ongewervelden	23
5	Conclusie en consequenties	25
5.1	Beschermde gebieden	25
5.2	Beschermde soorten	25
5.3	Uitvoerbaarheid	25
6	Bronnen	27
6.1	Veldbezoek	27
6.2	Media	27
6.3	Literatuur	27

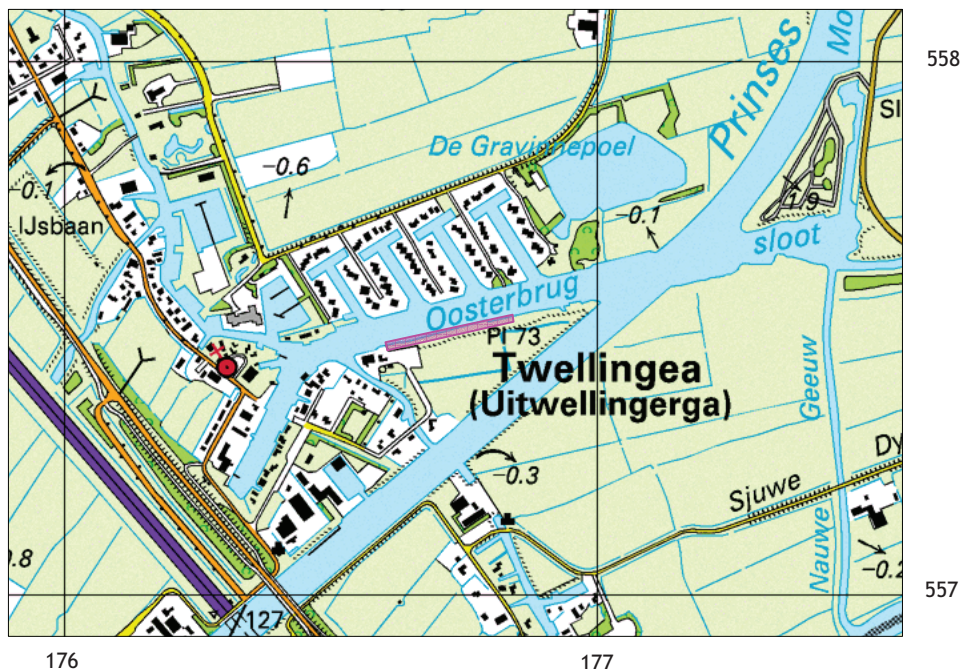
Bijlagen

g

AANLEIDING

DOEL VAN HET ADVIES

PLANGEBIED

558

OPZET VAN HET RAPPORT	Het rapport bestaat uit de volgende onderdelen: - een beschrijving van het plangebied en de voorgenomen plannen; - een beschrijving van de effecten op de te beschermen natuurwaarden; - de conclusies en de consequenties.
INFORMATIE	De beschrijving van de relevante te beschermen natuurwaarden is gebaseerd op: - bestaande bronnen, zoals databanken, verspreidingsatlassen, waarnemingsoverzichten, rapporten en websites; - een verkennend veldbezoek waarbij vooral is gekeken naar kritische en/of beschermde soorten, zowel wat betreft aanwezigheid van als potenties voor deze soorten.
BEOORDELING	Op basis van de bekende gegevens en het veldbezoek zijn de mogelijke effecten als gevolg van de toekomstige ontwikkelingen bepaald. Daarnaast zijn (de effecten van) deze ontwikkelingen beoordeeld in het kader van de natuurwetgeving. Het is mogelijk dat het onderzoek aantoont dat aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Waar nodig, wordt aandacht geschonken aan eventuele mitigerende en compenserende maatregelen.
BEVINDINGEN	Tot slot worden in het hoofdstuk Conclusie en consequenties de bevindingen van het onderzoek kort weergegeven.

Plangebied en voorgenomen plannen

2

2.1

Ligging

Het plangebied ligt aan de oostzijde van het dorp Uitwellingerga, in het kilometerhok¹ 176-557 en in uurhok¹ 10-48. Figuur 1 geeft een overzicht van de ligging van het plangebied en het kilometerhok. Het plangebied ligt op een schiereiland ten oosten van de straat de Lytse Sudein. Het plangebied grenst aan de Easterbrêgesleat. Ten zuiden van het schiereiland ligt het Prinses Margrietkanaal.

2.2

Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit een aarden wal, een bijna dichtgegroeide watergang, een rietstrook met kruiden, struiken en bomen, een kade die deels is beschoeid en deels bestaat uit stortsteen en drie ligplaatsen voor woonschepen. De ligplaatsen zijn al enkele jaren niet onderhouden en de oevers zijn sterk verruigd. Aan de meest westelijke ligplaats is momenteel geen woonschip aangemeerd. Aan de twee oostelijke ligplaatsen zijn twee sterk vervallen woonboten aangemeerd. Op de oever staat bij de middelste ligplaats een houten schuurtje en bij de meest oostelijke ligplaats staat een open houten berging.

¹ Een kilometerhok is een vastgelegd gebied van 1 km bij 1 km. De Topografische Dienst heeft deze hokken ingevoerd als rasterverdeling voor het tekenen van de topografische kaarten van Nederland. Een uurhok is een gebied van 5 km bij 5 km gebaseerd op diezelfde verdeling.

Plangebied vanuit het westen

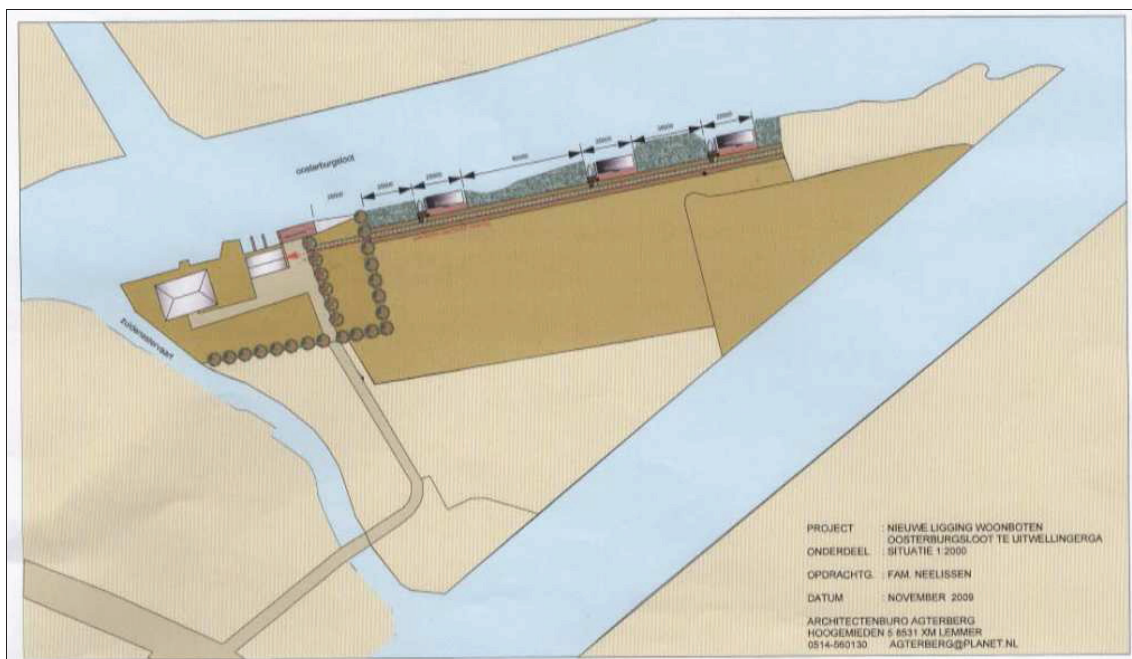
Zicht vanaf de middelste lig-
plaats richting het oosten

De middelste ligplaats

2.3

Voorgenomen plannen

Er zijn plannen om de drie bestaande ligplaatsen voor woonschepen te saneren en te vervangen door drie nieuwe ligplaatsen (figuur 2). De ligging van de nieuwe woonboten is nagenoeg gelijk aan de oude. Om dit te realiseren, zal een deel van de oever worden vergraven. Tevens zal de huidige walbeschoeiing in het plangebied worden vervangen. Het huidige pad langs de oever zal worden voorzien van grasdoorlatende verharding. Per ligplaats zal een parkeerplaats voor een boot en een auto worden gerealiseerd. De woonboten worden aangesloten op nutsvoorzieningen als riool, gas en water. Hiertoe zal het dijklichaam worden vergraven.

Figuur 2. Ontwerp nieuwe ligging woonboten

Gebiedsbescherming en effectbepaling

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Natuurbeschermingswet 1998 en de Nota Ruimte. Met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 (zie bijlage 1).

3.1

Natuurbeschermingswet 1998

Het plangebied is geen onderdeel van en grenst niet aan een beschermd gebied in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. De ligging van beschermde gebieden in de omgeving van het plangebied is weergegeven in figuur 3. De dichtstbijzijnde beschermde gebieden zijn de Natura 2000-gebieden Sneekermeergebied en de Witte en Zwarte Brekken op respectievelijk 500 m ten oosten en 1.000 m ten westen van het plangebied. Beide beschermde gebieden staan via het Prinses Margrietkanaal in verbinding met het plangebied. Het plangebied heeft, doordat het nabij de bebouwde kom ligt, een geïsoleerd gebied is en een zeer beperkt oppervlak heeft, geen belangrijke ecologische relaties met de beschermde gebieden. De soortengroep vissen vormt hier een uitzondering op.

INVENTARISATIE

Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden, de aard van de ontwikkelingen en de huidige terreinomstandigheden van het plangebied zijn geen negatieve effecten op beschermde gebieden te verwachten.

EFFECTEN

Figuur 3. Ligging beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (kleur rood) en de Ecologische Hoofdstructuur (kleur groen) nabij plangebied (roze ster) (Bron: EL&I kaartenmachine)

CONCLUSIE Voor deze activiteit is geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig. Het is echter aan het bevoegd gezag, het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Friesland, om deze visie te bevestigen.

3.2

Ecologische Hoofdstructuur

INVENTARISATIE Het plangebied is geen onderdeel van en grenst niet aan de Ecologische Hoofdstructuur (zie ook figuur 3). De dichtstbijzijnde gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur zijn tevens het Sneekermeergebied en de Witte en Zwarte Brekken op respectievelijk 600 m ten oosten en 1.000 m ten westen van het plangebied. Beide beschermde gebieden staan via het Prinses Margrietkanaal in verbinding met het plangebied. Het plangebied heeft daarnaast met uitzondering van de soortengroep vissen geen belangrijke ecologische relaties met de beschermde gebieden.

Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden, de terreinomstandigheden van het plangebied en het tussenliggende gebied en de aard van de ontwikkelingen zijn geen negatieve effecten op de Ecologische Hoofdstructuur te verwachten.

EFFECTEN

De activiteit is op het punt van de Ecologische Hoofdstructuur niet in strijd met het Streekplan Fryslân 2007. Het is aan het bevoegd gezag, het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Friesland, om deze visie te bevestigen.

CONCLUSIE

3.3

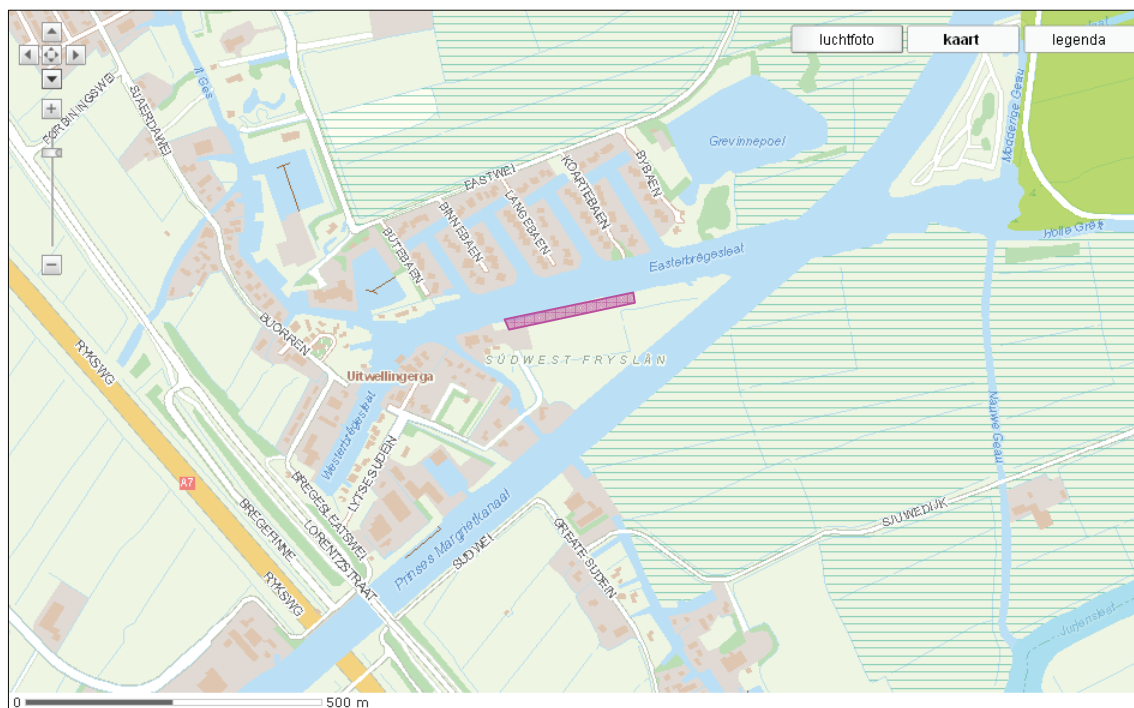
Streekplan - Natuurwaarden buiten de Ecologische Hoofdstructuur

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 wordt naast de Ecologische Hoofdstructuur specifiek ingezet op een verantwoorde weidevogelstand en voldoende ganzenfoerageergebied in de open klei- en veenweidegebieden. In weidevogel- en ganzenfoerageergebieden is openheid en rust een belangrijke voorwaarde. Zo komen er geen weidevogels tot broeden en gaan ganzen niet foerageren nabij opgaand groen, bebouwing en wegen. In het kader van het Werkplan Weidevogels in Fryslân 2007-2013 (10) wordt bijvoorbeeld voor weidevogels een verstoringzone van 250 m rond woonbebouwing gehanteerd.

INVENTARISATIE

Het plangebied is door haar hoog opgaande vegetatie niet geschikt voor weidevogels of ganzen.

De aangrenzende zuidelijk gelegen graslanden op het schiereiland zijn, gezien hun ligging ten opzichte van bestaand opgaand groen, bebouwing en infrastructuur zeer beperkt van waarde als weidevogelbroed- of als ganzenfoerageergebied. De omgeving heeft op basis van het Natuurbeheerplan 2011 (9) wel status als ganzenfoerageergebied (zie figuur 4). Op 130 m ten zuiden van het plangebied ligt een door de provincie aangewezen ganzenfoerageergebied.

Figuur 4. Ligging van aangewezen ganzenfoerageergebieden in het kader van het Streekplan Fryslân 2007 (kleur groen gearceerd) nabij plangebied (roze). (Bron: Provincie Friesland, Natuurbeheerplan 2011)

EFFECTEN Doordat het nabijgelegen aangewezen ganzenfoerageergebied gelegen is achter twee dijken en een breed kanaal wordt het plangebied aan het zicht onttrokken. Daarnaast foerageren ganzen en broeden weidevogels niet direct achter de dijk doordat het Prinses Margrietkanaal een drukke vaarroute is waar ook een verstorende werking van uitgaat. Bovendien zijn de werkzaamheden die plaatsvinden in het plangebied van een beperkte aard. Een verstorende werking op belangrijke weidevogel- en ganzenfoerageergebieden wordt niet verwacht mits de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden.

CONCLUSIE Aangewezen ganzenfoerageergebieden en geschikte weidevogelgebieden liggen op enige afstand van het plangebied en zijn hiervan gescheiden door dijken en het Prinses Margrietkanaal. Gezien de aard van de ingrepen zijn geen negatieve effecten te verwachten op deze gebieden. De activiteit is op het punt van natuur niet in strijd met het Streekplan Fryslân. Het is aan het bevoegd gezag, het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Friesland, om deze visie te bevestigen.

Soortenbescherming en effectbepaling

Relevante wet- en regelgeving op het gebied van de soortenbescherming betreft de Flora- en faunawet en het Besluit Rode lijsten flora en fauna. Nadere informatie over deze wet- en regelgeving is opgenomen in bijlage 1. Het onderzoek is uitgevoerd op basis van bestaande gegevens en een verkennend veldbezoek.

WET- EN REGELGEVING

Op basis van de AMvB 2004 betreffende artikel 75 van de Flora- en faunawet worden de in Nederland beschermde soorten in drie beschermingsregimes ingedeeld. Het gaat hierbij om algemene soorten (soorten uit tabel 1), overige soorten (soorten uit tabel 2) en strikt beschermde soorten (soorten uit tabel 3). Om verwarring te voorkomen, wordt in dit rapport respectievelijk de benaming licht, middelzwaar en streng beschermd gehanteerd (zie bijlage 1). De inheemse vogelsoorten hebben een afwijkend beschermingsregime (valt zowel onder het middelzware als strenge beschermingsregime).

BESCHERMINGSREGIME

Geraadpleegde databanken (opgave van Het Natuurloket (1), zie bijlage 2), verspreidingsatlassen, waarnemingsoverzichten, websites en rapporten zijn met een eigen nummer in de literatuurlijst opgenomen. Gegevens uit deze bronnen worden bij het bespreken van de verschillende soortengroepen alleen genoemd indien ze een meerwaarde voor het onderzoek hebben.

BRONNEN

Het plangebied is begin mei bezocht om een indruk te krijgen van de terreinomstandigheden van het gebied, de omgeving en de voorkomende flora en fauna (zie ook paragraaf 6.1). Het veldbezoek is in een geschikt seizoen uitgevoerd, omdat de mogelijk aanwezige beschermde soorten in het plangebied in dit seizoen actief zijn, nestelen, reeds bloeien of duidelijk herkenbare bovengrondse delen bezitten.

VELDBEZOEK

Gezien de aard van het plangebied en op basis van de indruk die van het plangebied is verkregen, de kennis over leefgebieden van soorten en de beschikbare gegevens, kan van alle soortengroepen met voldoende zekerheid een oordeel worden gegeven over het voorkomen van beschermde soorten in het gebied.

4.1

Vaatplanten

Op de aarden wal groeien grassoorten als gestreepte witbol, kweek, geknikte vossenstaart en rietgras. Ook staan hier kruiden als perzikkruid, veldzuring,

INVENTARISATIE

duizendblad en kruipende boterbloem. Deze soorten indiceren voedselrijke omstandigheden. In de rietstrook groeien tussen het riet kruiden van natte en zeer voedselrijke omstandigheden, zoals grote brandnetel, bitterzoet, reuzen berenklauw, smeewortel en kleeftkruid. Enkele exemplaren van de licht beschermde soort gewone dotterbloem zijn in de rietstrook aangetroffen. Deze soort is redelijk algemeen in Friesland. Ook groeien in de rietstrook enkele bomen en struiken als gewone braam, zachte berk, schietwilg, geoorde wilg en ratelpopulier.

De oeverzone is beschoeid of voorzien van stortsteen. Er is geen sprake van een goed ontwikkelde onderwater- en oeervervegetatie, desondanks zijn hier enkele exemplaren van de licht beschermde soort zwanenbloem aangetroffen. Deze plant komt algemeen voor in Friesland.

Met oog op de inrichting en het gebruik van het plangebied worden andere beschermde soorten niet in of direct rond het plangebied verwacht.

Gewone dotterbloem

Zwanenbloem

EFFECTEN Bij het vergraven van de oeverzone en werkzaamheden in de rietstrook kunnen enkele groeiplaatsen van zwanenbloem en gewone dotterbloem worden verstoord of verloren gaan.

CONCLUSIE Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep vaatplanten ontstaan. Ten behoeve van de ontwikkelingen kunnen enkele exemplaren van de licht beschermde zwanenbloem en gewone dotterbloem worden beschadigd en/of kan de standplaats worden vernietigd (artikel 8). In het geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling voor artikel 8 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten hoeft voor deze soort geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

4.2

Zoogdieren - vleermuizen

INVENTARISATIE Op basis van werkatlas zoogdieren in Friesland blijkt dat in de directe omgeving vijf vleermuissoorten bekend zijn. Uit de ruime omgeving zijn onder meer gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, ruige dwergvleermuis en

rosse vleermuis bekend. Alle vleermuissoorten, alsmede hun vaste verblijfplaatsen zijn streng beschermd. Verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied kunnen worden uitgesloten, omdat de bomen jong zijn en geen holtes hebben en de aanwezige woonboten ongeschikt zijn als verblijfplaats. In de bebouwing rond het plangebied kunnen wel verblijfplaatsen van onder meer meervleermuis, gewone dwergvleermuis en laatvlieger worden verwacht. Deze soorten zijn ook uit het betreffende uurhok (13, bijlage 3) bekend en zullen het plangebied als foerageergebied gebruiken. Naar verwachting maakt de aanliggende Easterbrêgesleat deel uit van een vlieg- en of foerageerroute voor meervleermuis en ruige dwergvleermuis.

Na het saneren van de ligplaatsen zal het plangebied iets opener van karakter worden. Deze verandering is echter minimaal en doet geen afbreuk aan het geheel als foerageergebied. Meervleermuis is een lichtgevoelige soort waarvan belangrijke vliegroutes beschermd worden. Naar verwachting is de lichtuitstraling van de drie nieuwe woonboten minimaal. Daarnaast is de Easterbrêgesleat meer dan 50 m breed waardoor de soort voldoende uitwijkmogelijkheden heeft. Negatieve effecten op een eventuele vliegroute van meervleermuis worden niet verwacht, mits geen buitenverlichting in de richting van de Easterbrêgesleat wordt geprojecteerd. Tevens worden geen negatieve effecten op andere beschermde soorten of soorten van de Rode lijst als gevolg van de ontwikkelingen verwacht.

EFFECTEN

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep vleermuizen ontstaan. Ten behoeve van de ontwikkelingen worden geen verbodsovertredingen ten aanzien van vleermuizen verwacht, mits geen buitenverlichting in de richting van de Easterbrêgesleat wordt geprojecteerd.

CONCLUSIE

4.3

Zoogdieren - overige

Het grazige talud van het plangebied vormt geschikt leefgebied voor soorten als veldmuis, egel en haas. Holletjes van veldmuis zijn tijdens het veldbezoek waargenomen in de aarden wal en het aangrenzende weiland. De rietstrook en oever vormen geschikt leefgebied voor woelrat, gewone bosspitsmuis en dwergmuis. Daarnaast is het plangebied mogelijk leefgebied van een van de marterachtigen bunzing, hermelijn (Rode lijst: Gevoelig) of wezel (Rode lijst: Gevoelig). De hierboven genoemde soorten betreffen alle licht beschermde soorten die ook uit de bronnen (4, 13) naar voren komen. Andere licht beschermde soorten die uit de bronnen (4, 13) naar voren komen, worden op basis van de biotoopeisen van deze soorten niet binnen het plangebied verwacht.

INVENTARISATIE

Op basis van www.zoogdieratlas.nl (4) blijkt dat in het Sneekermeergebied en de Witte en Zwarte Brekken de zwaar beschermde soort Noordse woelmuis

voorkomt. In het uurhok waarin het plangebied ligt zijn echter al meer dan tien jaar geen waarnemingen van deze soort gedaan. Op basis van het ontbreken van recente waarnemingen en het voorkomen van concurrerende woelmuisen in het plangebied wordt de soort niet verwacht. Tevens blijkt op basis van www.zoogdieratlas.nl (4) dat in het Sneekermeergebied en de Witte en Zwarte Brekken de zwaar beschermde soort waterspitsmuis voorkomt. In het uurhok waarin het plangebied ligt, zijn echter al meer dan tien jaar geen waarnemingen van deze soort gedaan. Mede door het ontbreken van recente waarnemingen, de ongeschikte oevers (beschoeiing, stortsteen), de zeer geïsoleerde ligging van het plangebied en het geringe oppervlak van geschikt leefgebied op het (schier)eiland wordt de soort, op een enkel zwervend exemplaar na, niet verwacht.

Egel

Haas

EFFECTEN	Ten behoeve van de ontwikkelingen zal de bodem worden vergraven, waardoor leefgebied van de voorkomende soorten verloren gaat en enkele vaste verblijfplaatsen worden vernietigd en verstoord. Ook kunnen enkele exemplaren worden gedood. Het ligt in de lijn der verwachting dat het plangebied na inrichting een vergelijkbare waarde voor zoogdieren zal hebben.
CONCLUSIE	Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep overige zoogdieren ontstaan. In het plangebied komen enkele licht beschermde soorten voor. Vaste verblijfplaatsen van deze soorten kunnen worden vernietigd en verstoord (artikel 11) als gevolg van de ontwikkelingen. Ook kunnen enkele exemplaren worden gedood (artikel 9). In het geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling voor de artikelen 9 tot en met 11. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten is een ontheffingsaanvraag voor deze soorten niet aan de orde. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

4.4

Vogels

Het plangebied is door de aanwezigheid van een rietkraag met struweel geschikt broedgebied voor vogels van riet en moeras. Tijdens het veldbezoek zijn de soorten kleine karekiet, rietzanger, fitis, tjiftjaf, pimpelmees en zwartkop gehoord. Zeer waarschijnlijk broeden deze soorten in het plangebied. Aan de oever in het riet is een broedende wilde eend aangetroffen. Op het platte dak van de woonboot, gelegen aan de middelste ligplaats, is een paartje scholeksters met drie kuikens aangetroffen.

Verblijfplaatsen van vogels die gebruik maken van een vaste verblijfplaats worden niet in of direct rond het plangebied verwacht.

INVENTARISATIE

Scholekster kuiken

Rietzanger

Het broed- en foerageergebied van de meeste vogelsoorten zal niet veranderen als gevolg van de ontwikkelingen. In de nieuwe situatie zal het plangebied een iets meer open karakter krijgen, maar zal echter geschikt blijven voor voren- genoemde broedvogels. Afhankelijk van het aanbrengen van nestkastjes en de dakconstructie van de toekomstige woonboten kunnen pimpelmees en scholekster wederom tot broeden komen. Indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden opgestart, kunnen nesten van broedvogels worden verstoord.

EFFECTEN

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep vogels ontstaan. Alle vogelsoorten (uitgezonderd exoten) zijn beschermd. Ontheffing voor het vernielen en verstoren van bewoonde nesten van vogels (artikel 11) wordt in principe niet verleend. Men kan er in dit plangebied van uitgaan dat geen verbodsbepalingen worden overtreden als buiten het broedseizoen wordt gewerkt of als voor het broedseizoen wordt begonnen en de werkzaamheden continu voortduren. Als de werkzaamheden voor het broedseizoen worden gestart en continu voortduren, zullen broedvogels een rustiger broedplaats (op enige afstand) zoeken en niet door de werkzaamheden worden gestoord. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt evenwel dat het broedseizoen van ongeveer 15 maart tot 15 juli loopt.

CONCLUSIE

Wanneer men de werkzaamheden tijdens het broedseizoen wil opstarten, dient het terrein vooraanvang van de werkzaamheden door een deskundige te worden onderzocht op het voorkomen van broedvogels. Wanneer broedvogels worden aangetroffen, moeten de werkzaamheden worden uitgesteld of moet rond het nest een 'werkvrije' zone in acht worden genomen. In deze zone mag dan niet worden gewerkt teneinde verstoring van de broedende vogel(s) te voorkomen.

4.5

Amfibieën

INVENTARISATIE

In de bijna dichtgegroeide watergang en in mindere mate de oeverzone van de Easterbrêgesleat kunnen enkele algemene amfibieën zoals bruine kikker, bastaardkikker, meerkikker, gewone pad en kleine watersalamander voorkomen. De deels beschoeide en van stortsteen voorzien oevers van de Easterbrêgesleat zijn weinig geschikt voor amfibieën. Zwaarder beschermde soorten worden op basis van de terreinomstandigheden niet in het plangebied verwacht. Daarnaast komt uit het raadplegen van verschillende bronnen (1, 2, 11) naar voren dat in de ruime omgeving van het plangebied geen waarnemingen van streng beschermde soorten bekend zijn.

Bruine kikker

Gewone pad

Kleine watersalamander

EFFECTEN

Door de ontwikkelingen zal het plangebied als leefgebied voor amfibieën weinig veranderen. In de toekomstige situatie zal naar verwachting de bijna dichtgegroeide watergang meer open worden gehouden, waardoor het meer geschikt zal zijn als leefgebied voor vorengenoemde licht beschermde soorten. Bij graafwerkzaamheden zullen echter terreindelen worden vergraven, waardoor (overwinterings)verblijfsplaatsen worden vernietigd en/of verstoord. Ook kunnen tijdens de werkzaamheden enkele exemplaren worden gedood.

CONCLUSIE

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep amfibieën ontstaan. In het plangebied komen enkele licht beschermde soorten voor. Vaste verblijfplaatsen van deze soorten kunnen worden vernietigd en verstoord (artikel 11) als gevolg van de ontwikkelingen. Ook kunnen enkele exemplaren worden gedood (artikel 9). In het geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling voor de artikelen 9 tot en met 11. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten

is een ontheffingsaanvraag voor deze soorten niet aan de orde. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

4.6

Reptielen

Binnen het plangebied is geen geschikt leefgebied voor reptielen aanwezig; daarnaast komt uit het raadplegen van verschillende bronnen (1, 11, 15) naar voren dat in de ruime omgeving van het plangebied geen waarnemingen van reptielen bekend zijn. Er worden derhalve geen reptielen binnen het plangebied verwacht.

INVENTARISATIE

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep reptielen ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen verbodsovertredingen ten aanzien van reptielen verwacht.

EFFECTEN/CONCLUSIE

4.7

Vissen

Op basis van het Waarnemingenoverzicht 2009 (11) blijkt dat in het betreffende uurhok 13 vissoorten zijn waargenomen (zie bijlage 4). Hieronder zijn drie beschermde soorten. Onder deze beschermde soorten zijn enkele soorten aanwezig, waarvan de aanwezigheid niet op voorhand kan worden uitgesloten in de oeverzone van de Easterbrêgesleat. Vanwege dit gegeven is er tijdens het veldbezoek tevens een schepnetinventarisatie uitgevoerd. Hierbij zijn de oeverzone van de Easterbrêgesleat en het verderop gelegen Prinses Margrietkanaal en smallere watergangen in en rond om het plangebied bemonsterd op de aanwezigheid van beschermde vissoorten.

INVENTARISATIE

Er was ten tijde van het veldbezoek geen onderwatervegetatie in de Easterbrêgesleat aanwezig. De Easterbrêgesleat is een drukke vaarroute met oevers die beschoeid zijn of bestaan uit een stortstenen talud. Het plangebied vormt dan ook geen hoogwaardig leefgebied voor vissen. De uitzondering hierop is mogelijk de halfzwaar beschermde soort rivierdonderpad.

Rivierdonderpad heeft een voorkeur voor stilstaande wateren als meren en plassen met stenige oevers en weinig waterplanten. Volgens de gegevens van Brenninkmeijer et al, 2008 (6) is deze soort niet aangetroffen in en nabij het plangebied maar concentreert de verspreiding zich in delen van het Sneekermeergebied. Ook tijdens het verkennende veldbezoek is de soort niet aangetroffen. Het voorkomen van rivierdonderpad in het plangebied is dan ook onwaarschijnlijk.

Tijdens de bemonstering werd alleen buiten het plangebied vis gevangen. In een sloot op het schiereiland is tiendoornige stekelbaars gevangen. Deze soort is op basis van de Flora- en faunawet niet beschermd.

Met het oog op de aanwezige vegetaties en de resultaten van de bemonstering is het onwaarschijnlijk dat in het plangebied beschermde soorten aanwezig zijn.

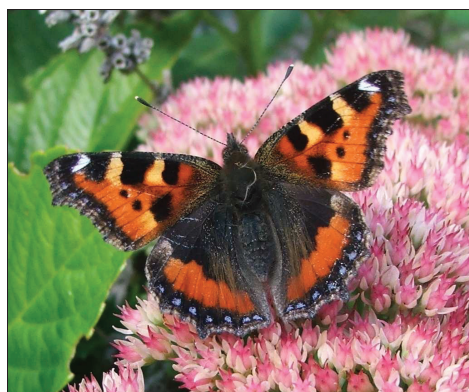
EFFECTEN Door de ontwikkelingen zal het plangebied als leefgebied voor vissen weinig veranderen. In de nieuwe situatie zal de smalle bijna dichtgegroeide watergang open worden gehouden. Bij het vergraven van de oever van de Easterbrêgesleat kunnen vissen verstoord en worden gedood. Het gaat hierbij echter niet om beschermde soorten.

CONCLUSIE Op basis van het veldbezoek is een voldoende beeld van de soortengroep vissen ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen verbodsovertredingen ten aanzien van vissen verwacht.

4.8

Dagvlinders

INVENTARISATIE Door het huidige gebruik (maaïen) is het plangebied geen hoogwaardig leefgebied voor dagvlinders. In het plangebied komen wel enkele nectar- en waardplanten voor van algemene, niet beschermde soorten zoals oranjetipje, klein geaderd witje, kleine vos en klein koolwitje. Daarnaast komt uit het raadplegen van verschillende bronnen (1, 2, 14) naar voren dat in de ruime omgeving van het plangebied geen waarnemingen van beschermde dagvlinders bekend zijn

Kleine vos

Klein geaderd witje

EFFECTEN/CONCLUSIE Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep dagvlinders ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen effecten op beschermde soorten of soorten van de Rode lijst verwacht.

4.9

Libellen

Door het ontbreken van onderwatervegetatie in de Easterbrêgesleat en de aard van de oevers (deels beschoeid en voorzien van stortsteen) en de smalle bijna dichtgegroeide watergang ontbreekt hoogwaardig leefgebied voor libellen. Tijdens het veldbezoek zijn alleen de weinig kritische soorten varabele waterjuffer en lantaarntje waargenomen. Er worden derhalve geen beschermde libellen binnen het plangebied verwacht.

INVENTARISATIE

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep libellen ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen effecten op beschermde soorten of soorten van de Rode lijst verwacht.

EFFECTEN/CONCLUSIE

4.10

Overige ongewervelden

Met het oog op de aanwezige biotopen en het voorkomen/de verspreiding in Nederland worden binnen en direct rond het plangebied geen beschermde overige ongewervelde soorten verwacht.

INVENTARISATIE

Op basis van het veldbezoek is een voldoende beeld van de soortengroep ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen verbodsovertredingen ten aanzien van beschermde soorten verwacht.

EFFECTEN/CONCLUSIE

Conclusie en consequenties

5

5.1

Beschermde gebieden

Beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur liggen op enige afstand van het plangebied en zijn hiervan gescheiden door dijklichamen, deels zeer druk bevaren kanalen en grasland. Belangrijke weidevogel- en ganzenfoerageergebieden liggen op enige afstand van het plangebied en zijn hiervan gescheiden door dijklichamen en het Prinses Margrietkanaal. Voor zover het aan het plangebied grenzende schiereiland een overeenkomstig biotoop biedt, is het een zeer ondergeschikt klein deel van het verder op gelegen beschermde ecosysteem. Als deel van een potentiële route tussen beide beschermde gebieden ligt de bebouwing van Uitwellingerga en de autosnelweg A7 als een onneembare barrière. Gezien de aard van de ingrepen zijn geen negatieve effecten op deze gebieden te verwachten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig. De activiteit is op het punt van natuur niet in strijd met het Streekplan Fryslân 2007.

5.2

Beschermde soorten

Uit het onderzoek komt naar voren dat het plangebied een zeer beperkte natuurwaarde kent. Wanneer bij het uitvoeren van de werkzaamheden rekening wordt gehouden met het broedseizoen van vogels (zie voorwaarden paragraaf 4.4) worden geen verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden. Voor de aanwezige licht beschermde soorten geldt een vrijstelling van de verboden in het geval van ruimtelijke ontwikkelingen. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

5.3

Uitvoerbaarheid

Uit het onderzoek naar effecten op beschermde natuurwaarden blijkt dat de aanwezige natuurwaarden geen belemmeringen vormen voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Deze conclusie geldt voor de beschermde soorten en de noodzaak van ontheffingen.

Het is aan het bevoegd gezag om de visie dat er geen sprake zal zijn van negatieve effecten op beschermde gebieden en een noodzaak tot vergunningen te bevestigen.

Gezien de aangetroffen soorten en de in dit rapport opgenomen voorziene plannen en activiteiten behoudt dit onderzoek vijf jaar zijn geldigheid voor een wettelijke of juridische procedure. Bij aanpassingen van het oorspronkelijke plan en veranderingen in de terreinomstandigheden van het plangebied, die kunnen leiden tot andere inzichten met betrekking tot natuurwaarden, zal een actualisatie van het onderzoek moeten plaatsvinden. Dit geldt ook wanneer het beleid voor beschermde gebieden in de omgeving verandert.

B r o n n e n

6

6.1

Veldbezoek

Het plangebied en omgeving is op 8 mei 2011 door de heer ing. E.J. Slot bezocht om een indruk te krijgen van het terrein en het voorkomen van planten- en diersoorten. Tijdens het bezoek zijn plantensoorten genoteerd, maar zijn verder geen volledige vegetatieopnamen gemaakt. Het was een half bewolkte dag met een maximumtemperatuur van 16°C en een matige noordoostenwind.

VERKENNEND VELDBEZOEK

6.2

Media

1. www.natuurloket.nl. Het Natuurloket is een onafhankelijke informatiemakelaar die gegevens over beschermde soorten toegankelijk maakt. Het Natuurloket is een initiatief van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie en de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna (VOFF);
2. www.telmee.nl. Invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's), op de site is tevens verspreidingsinformatie van planten en dieren te vinden;
3. www.waarneming.nl. Dit is een website van vrijwilligers, waarop natuurwaarnemingen in Nederland worden verzameld, op de site is verspreidingsinformatie van planten en dieren te vinden.
4. www.zoogdieratlas.nl. Verspreidingsinformatie van zoogdieren in Nederland. Zoogdieratlas.nl is een initiatief van de Zoogdiervereniging. De Zoogdiervereniging werkt per provincie samen met diverse organisaties.

6.3

Literatuur

5. Boer, E.P. de & E. van Hijum. Libellen in Friesland. Voorlopige Verspreidingsatlas 1995-2004. Libellenwerkgroep Friesland 'De Hynstebiter', Warns 2005.
6. Brenninkmeijer, A., R.M.G. van der Hut & M. Koopmans, Verspreiding (periode 1995-2008) van beschermde vissoorten in Fryslân, A&W-rapport 1029, Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Veenwouden 2008.
7. Kuijper, D.P.J. et al, Meervleermuizen in Fryslân: Kennisontwikkeling voor soortbescherming. A&W-rapport 748, Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek en Zoogdiervereniging VZZ, Veenwouden/Arnhem 2006.

8. Meijden, R. van der, Heukels' Flora van Nederland, Wolters-Noordhoff bv, Groningen/Houten 2005.
9. Provincie Fryslân, Natuurbeheerplan 2011, GS 28 september 2010.
10. Provincie Fryslân, Werkplan Weidevogels in Fryslân 2007-2013, GS 18 juli 2006.
11. Stichting RAVON, Waarnemingenoverzicht 2009 (verspreidingsperiode 2000-2009), RAVON 38, jaargang 12 (4): blz. 78-98.
12. Twisk, P., A. van Diepenbeek, J.P. Bekker, Veldgids Europese zoogdieren, Stichting Uitgeverij KNNV, Zeist 2010.
13. Vos, S., Werkatlas Zoogdieren in Fryslân - verspreiding 1990-2006, Provincie Fryslân, Leeuwarden 2007.
14. Waarnemingenverslag 2007 'Dagvlinders, libellen en sprinkhanen' (verspreidingsperiode 1999-2006), EIS-Nederland, De Vlinderstichting en de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie.
15. Wymenga, E., A. Brenninkmeijer, L. Heikoop & J. Schut (red.), Speciale beschermingszones en beschermde soorten in Fryslân (verspreidingsperiode 1995-2005), A&W-rapport 486, Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv, Veenwouden 2006.

B i j l a g e n

1. Wet- en regelgeving natuurwaarden
2. Opgave Het Natuurloket
3. Vleermuizen

Bijlage 1. Wet- en regelgeving natuurwaarden

Relevante wet- en regelgeving met betrekking tot soortenbescherming betreft de Flora- en faunawet en het Besluit Rode lijsten flora en fauna. Relevante wet- en regelgeving met betrekking tot gebiedsbescherming betreft de Natuurbeschermingswet 1998 en het beschermingsregime van de Ecologische Hoofdstructuur. In het navolgende wordt een toelichting op deze wet- en regelgeving gegeven.

Flora- en faunawet

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Het soortenbeleid uit de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn van 1992 van de Europese Unie is hiermee in de nationale wetgeving verwerkt.

Achter de Flora- en faunawet staat het idee van de zorgplicht voor in het wild levende dieren en planten (zowel beschermde als onbeschermde) en hun leefomgeving. Die zorgplicht houdt in ieder geval in dat iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen heeft voor flora of fauna, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten. Diegene moet alle maatregelen nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verwacht om die nadelige gevolgen te voorkomen, zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken (artikel 2).

ZORGPLICHT

Volgens de Flora- en faunawet is het verboden om beschermde planten te verwijderen of te beschadigen (artikel 8), beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen (artikel 9) of opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen te beschadigen (artikel 11). Ook het rapen of beschadigen van eieren van beschermde dieren is verboden (artikel 12). Tevens moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat enkele van deze verboden indirect worden overtreden door aantasting van bijvoorbeeld het foerageergebied en migratieroutes.

VERBODEN

Beschermde zijn de inheemse zoogdieren (met uitzondering van huismuis, bruine rat en zwarte rat), alle inheemse vogels, amfibieën en reptielen, sommige planten, vissen, vlinders, libellen, kevers en mieren en rivierkreeft, wijngaardslak en Bataafse stroommossel.

BESCHERMDE SOORTEN

Op 23 februari 2005 is de AMvB 2004 betreffende artikel 75 van de Flora- en faunawet in werking getreden. Deze AMvB deelt de in Nederland beschermde soorten in drie beschermingsregimes in. In de 'Lijst van alle soorten beschermd onder de Flora- en faunawet' worden de soorten ingedeeld in drie tabellen. Het gaat hierbij om algemene soorten (soorten uit tabel 1), overige soorten (soorten uit tabel 2) en strikt beschermde soorten (soorten uit tabel 3). Om verwarring te voorkomen, wordt in dit rapport respectievelijk de benaming licht, middelzwaar en streng beschermd gehanteerd.

BESCHERMINGSREGIMES

TABEL 1	Licht beschermde soorten (algemene soorten) zijn in Nederland zo algemeen voorkomend dat wordt aangenomen dat ruimtelijke ontwikkelingen de gunstige staat van instandhouding van deze soorten niet negatief beïnvloeden. Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. De verboden, bedoeld in artikel 9 tot en met 11 van de wet, gelden in het geheel niet ten aanzien van mol, bosmuis en veldmuis. Daarnaast gelden ze niet ten aanzien van huisspitsmuis voorzover dit dier zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevindt.
TABEL 2	Voor middelzwaar beschermde soorten (overige soorten) en vogels geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet, mits wordt gewerkt volgens een door het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie goedgekeurde gedragscode (zie hierna). Deze gedragscode moet door de sector of de ondernemer zelf worden opgesteld en ingediend voor goedkeuring. Zolang geen gedragscode is opgesteld, moet voor verstoring van de soorten ontheffing worden aangevraagd. Toetsingscriteria voor het verlenen van een ontheffing bij middelzwaar beschermde soorten zijn: - de activiteit mag er niet voor zorgen dat afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort; - de activiteit moet een redelijk doel dienen.
TABEL 3	Ontheffing voor streng beschermde soorten en vogels wordt alleen verleend onder strikte voorwaarden. De algemene beleidslijn hierbij is dat de ingrepen zodanig worden gemitigeerd dat er geen effecten zijn te verwachten op het goede voortbestaan van de soort op de locatie van de ingreep. Toetsingscriteria voor het verlenen van een ontheffing zijn: - er mag geen andere bevredigende oplossing voor de geplande activiteit zijn; - de activiteit mag er niet voor zorgen dat afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort; - er moet een in of bij de wet genoemd belang zijn; - er wordt zorgvuldig gehandeld; - er vindt geen benutting of economisch gewin plaats.
ACTIVITEITENPLAN	Ten behoeve van een ontheffingsaanvraag artikel 75 Flora- en faunawet dient een activiteitenplan te worden opgesteld. In het activiteitenplan worden het doel van de aanvraag en een uitgebreide onderbouwing van de activiteit beschreven. Het vormt de basis van de beoordeling door de Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie.
AFWIJZING	Wanneer door middel van het nemen van mitigerende maatregelen een verbodsovertreding wordt voorkomen, kan het eveneens goed zijn om een activiteitenplan op te stellen om het 'zorgvuldig werken' vast te leggen. Dit activiteitenplan kan via de aanvraagprocedure voor een ontheffing artikel 75 Flora- en faunawet ter beoordeling aan de Dienst Regelingen worden voorgelegd. Hierbij wordt dan ingezet op een goedkeuring van de maatregelen, maar

een afwijzing van de ontheffingsaanvraag. Door uitvoering van de maatregelen die in het activiteitenplan zijn beschreven, wordt een overtreding van de Flora- en faunawet namelijk voorkomen en is een ontheffing niet nodig.

Een gedragscode is een document waarin wordt aangegeven hoe bij het uitvoeren van activiteiten of werkzaamheden schade aan beschermde planten en dieren wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Ook wordt in de gedragscode aangegeven hoe in de praktijk zorgvuldig wordt gehandeld.

GEDRAGSCODE

Om te voldoen aan de onderzoeksverplichting naar andere eventueel belemmerende regelgeving zoals gesteld in artikel 3.1.6 Bro, is het voldoende dat een ecooloog vaststelt dat er geen ontheffingen volgens artikel 75 Flora- en faunawet nodig zijn of dat deze kunnen worden verkregen (ABRvS 23 augustus 2006). Dit oordeel is geldig wanneer het is gebaseerd op goed onderzoek en juridisch navolgbaar is gedocumenteerd, zoals in voorliggende rapportage is gebeurd. De begrippen 'ecoloog', 'goed onderzoek' en 'rapportage' zijn beschreven in de 'Handreiking Flora- en faunawet, 31 oktober 2008' van de Dienst Landelijk Gebied.

BEOORDELING

Besluit Rode lijsten flora en fauna

De Rode lijsten zijn officieel door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit vastgesteld (Besluit Rode lijsten flora en fauna, november 2004, gedeeltelijk herzien en aangevuld per september 2009) op grond van de artikelen 1 en 3 van het Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijk leefmilieu in Europa van 19 september 1979 (Verdrag van Bern). Voor het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie zijn de rode lijsten mede richtinggevend voor het te voeren natuurbeleid. Veel rode lijstsoorten (vooral planten) worden niet door de Flora- en faunawet beschermd en hebben daardoor geen (duidelijke) juridische status.

De rode lijsten zijn samengesteld aan de hand van twee criteria, te weten de trend en de zeldzaamheid. De rode lijstsoorten worden ingedeeld in de volgende categorieën, met de daarbij behorende trend en zeldzaamheid:

SAMENSTELLING

- **UW** uitgestorven op wereldschaal: maximaal afgenomen en nu afwezig op wereldschaal;
- **UWW** in het wild uitgestorven op wereldschaal: maximaal afgenomen en nu in het wild afwezig op wereldschaal, maar in Nederland nog wel in gevangenschap gehouden of gekweekt;
- **VN** verdwenen uit Nederland: maximaal afgenomen en nu afwezig in Nederland;
- **VNW** in het wild verdwenen uit Nederland: maximaal afgenomen en nu in het wild afwezig in Nederland, maar in Nederland nog wel in gevangenschap gehouden of gekweekt;
- **EB** ernstig bedreigd: zeer sterk afgenomen en nu zeer zeldzaam;
- **BE** bedreigd: sterk afgenomen en nu zeldzaam tot zeer zeldzaam, of zeer sterk afgenomen en nu zeldzaam;

- **KW** kwetsbaar: matig afgenomen en nu vrij tot zeer zeldzaam, of sterk tot zeer sterk afgenomen en nu vrij zeldzaam;
- **GE** gevoelig: stabiel of toegenomen, maar zeer zeldzaam, of sterk tot zeer sterk afgenomen, maar nog algemeen.

Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet uit 1967 voldeed niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen aan natuurbescherming stellen. Daarom is op 1 oktober 2005 de Natuurbeschermingswet 1998 van kracht geworden, die de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden bundelt. Daarmee zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet 1998 verwerkt.

BESCHERMDE GEBIEDEN

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet 1998:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- staatsnatuurmonumenten en beschermde natuurmonumenten;
- Wetlands.

Verder is deze wet de basis voor het nationale Natuurbeleidsplan (structuurvisie) waarin de Ecologische Hoofdstructuur is geregeld.

VERGUNNING

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen Gedeputeerde Staten van de provincies de vergunningen, maar bij landsbelangoverschrijdende gebieden doet de minister van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie dit.

ORIËNTATIEFASE/VOORTOETS

Bij projecten, plannen en activiteiten in of in de omgeving van een beschermd gebied moet in een vooroverleg tussen het bevoegd gezag en de initiatiefnemer (samen met zijn ecologisch adviseur), worden ingeschat of de voorgestane ontwikkeling een significant negatief effect op dit gebied tot gevolg kan hebben. In deze oriëntatiefase vindt een globale toetsing plaats, de zogenaamde voortoets, waardoor een indicatie van de mogelijke negatieve gevolgen wordt verkregen. Op deze manier kan worden bepaald hoe de verdere procedure dient te worden doorlopen en of vergunningverlening aan de orde is. Het bevordert de voortgang van het proces wanneer de initiatiefnemer een aantal globale onderzoeksgegevens voor dit vooroverleg aanlevert. In voorliggend rapport heeft de ecooloog die gegevens beschreven.

BEOORDELING

In tegenstelling tot de beoordeling in het kader van de Flora- en faunawet, die door de ecooloog wordt gegeven, is voor de Natuurbeschermingswet 1998 het oordeel van het bevoegd gezag nodig (zie ook Vergunning). Teneinde te voldoen aan artikel 3.1.6 Bro moet het oordeel van het bevoegd gezag deel uitmaken van de besluitvorming in de planologische procedure.

Wanneer er geen wetenschappelijke zekerheid bestaat dat er geen significant negatief effect is, moet een passende beoordeling worden uitgevoerd. Indien er mogelijk wel een negatief effect is, maar dit zeker niet significant is, moet een verslechtings- en verstoringstoets worden gedaan. Voor beide toetsen moet de initiatiefnemer de gegevens aanleveren in de vorm van een natuurbeschermingswetrapport. Het bevoegd gezag toetst deze rapportage op verzoek van de initiatiefnemer. In beginsel verleent het bevoegd gezag alleen een vergunning als zekerheid is verkregen dat de activiteit de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast.

VERGUNNINGAANVRAAG

Wanneer het bevoegd gezag een passende beoordeling nodig acht, moet rekening worden gehouden met de ADC-criteria. Het project moet dan achtereenvolgens worden beoordeeld op: mogelijke (A) alternatieven, (D) dwingende reden van groot openbaar belang en verplichte (C) compensatie. Veel projecten zullen niet aan deze criteria voldoen. Het kan daarom gunstig zijn om bij twijfel over effecten een uitgebreider vooronderzoek te doen in de vorm van een natuurbeschermingswetonderzoek. Een interactief proces tussen de onderzoekers, de initiatiefnemer en zijn ontwerpers, biedt daarnaast de mogelijkheid om het plan zo bij te stellen dat significant negatieve effecten worden voorkomen.

ADC-CRITERIA

De omvang van de effecten wordt getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende beschermd gebied. Deze doelstellingen zijn of worden opgenomen in de aanwijzingsbesluiten en de beheerplannen. In het aanwijzingsbesluit van een Natura 2000-gebied staat vanwege welke soorten en habitats en om welke reden het gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen van een gebied mogen niet worden geschaad.

INSTANDHOUDINGSDOELEN

Ten tijde van het schrijven van dit rapport zijn nog niet alle aanwijzingsbesluiten voor de 162 Natura 2000-gebieden klaar. De laatste stand van zaken met betrekking tot de (definitieve) aanwijzingsbesluiten is te vinden op de internet-site van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie (gebiedendatabase). Zolang definitieve aanwijzing nog niet heeft plaatsgevonden, wordt getoetst aan de bestaande gebiedsdocumenten of de conceptaanwijzingsbesluiten.

AANGEWEZEN

Voor alle Natura 2000-gebieden moeten beheerplannen worden opgesteld. In een beheerplan wordt vastgelegd hoe en wanneer de doelen voor een gebied worden gehaald (instandhoudingsdoelstellingen). Activiteiten in en rondom Natura 2000-gebieden (landbouw, recreatie, waterbeheer) die negatieve effecten op de natuur(doelen) hebben, kunnen ook in het beheerplan worden geregeld, waarmee een integrale aanpak wordt bewerkstelligd. Een beheerplan moet binnen drie jaar na aanwijzing als Natura 2000-gebied worden vastgesteld. Sinds 1 september 2009 zijn voor ruim 80 van de 168 gebieden concept-beheerplannen beschikbaar.

BEHEERPLANNEN

Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangende structuur van gebieden met een speciale natuurkwaliteit (doelen). De Ecologische Hoofdstructuur moet biodiversiteit en duurzame natuurkwaliteit in Nederland waarborgen. De Ecologische Hoofdstructuur is een beleidsconcept dat zijn wortels heeft in het Nationaal Natuurbeleidsplan van 1990 en een vervolg heeft gekregen in de Nota Ruimte van 2006. Provincies zijn verantwoordelijk voor de realisering van de Ecologische Hoofdstructuur. In het Streekplan, het Provinciaal Omgevingsplan en/of de Provinciale Ruimtelijke Verordening is dit als beleidsdoel opgenomen.

BESCHERMDE GEBIEDEN

De Ecologische Hoofdstructuur bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden;
- toekomstige natuurgebieden;
- beheergebieden.

BESCHERMING

Voor de Ecologische Hoofdstructuur geldt het beschermings- en compensatieregime uit de Nota Ruimte, zoals uitgewerkt in de Spelregels EHS (Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS). In het geval van een ruimtelijke procedure worden ingrepen bij EHS-gebieden door het bevoegd gezag, het college van Gedeputeerde Staten van de provincie, getoetst. Wezenlijke kenmerken en waarden van de Ecologische Hoofdstructuur mogen niet worden aangetast. Aantasting wordt alleen verdedigbaar geacht als aantoonbaar is dat het project van groot openbaar belang is en er geen redelijk alternatief bestaat. Hier geldt het zogenaamde 'nee, tenzij'-principe. De aantasting moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd. Restschade moet worden gecompenseerd.

BEOORDELING

In tegenstelling tot de beoordeling in het kader van de Flora- en faunawet, die door een ecoloog wordt gegeven, is in het geval van effecten op de Ecologische Hoofdstructuur het oordeel van het bevoegd gezag nodig. Dit komt overeen met de Natuurbeschermingswet 1998. Het college van Gedeputeerde Staten van de betreffende provincie is gewoonlijk het bevoegd gezag. In voorliggend rapport levert de ecoloog wel de argumenten voor dat besluit. Teneinde te voldoen aan artikel 3.1.6 Bro moet het oordeel van het bevoegd gezag deel uitmaken van de besluitvorming in de planologische procedure.

Bijlage 2.

Opgave van Het Natuurloketx (d.d. 05-05-2011)

Km-hok 176-557	Vaatplanten	Zoogdieren	Vogels	Amfibieën	Reptielen	Vissen	Dagvlinders	Libellen	Overige ongewervelden
Rode lijstsoorten		1	2						
Licht beschermde soorten		6		1					
Middelzwaar en streng beschermde soorten		1							
Ffw vogels			7						
Hrl bijlage II									
Hrl bijlage IV		1							
Aantal soorten	115	8	7	1		4	3	2	5
Volledigheid onderzoek	Onbe- paald	Matig	Slecht/ Goed	Slecht	Niet	Slecht	Slecht	Slecht	Onbe- paald
Onderzoeks- periode	1990- 2010	2000- 2010	2000- 2010	2000- 2010	2000- 2010	2000- 2010	2000- 2010	2000- 2010	2000- 2010

Bijlage 3. Vleermuizen in het kilometerhok 176-557 en uurhok 10-48 in en rond het plangebied (13)

Nederlandse naam	Waarneming		Rode lijst	Beschermingsregime
	Km hok	Uurhok		
Gewone dwergvleermuis	x	x		Tabel 3 (bijlage IV)
Laatvlieger		x		Tabel 3 (bijlage IV)
Meervleermuis		x		Tabel 3 (bijlage IV)
Rosse vleermuis		x		Tabel 3 (bijlage IV)
Ruige dwergvleermuis		x		Tabel 3 (bijlage IV)

Bijlage 4. Vissen in het uurhok 10-48 in en rond het plangebied (11)

Nederlandse naam	Waarneming		Rode lijst	Beschermingsregime
	2000-2008	2009		
Baars	x	x		zwaar beschermd
bittervoorn	x			
Blankvoorn	x			
Brasem	x			
Driedoornige stekelbaars	x			middelzwaar beschermd
Kleine modderkruiper	x			
Kolblei	x			
Paling	x			
Pos	x	x		middelzwaar beschermd
Rivierdonderpad	x			
Snoek	x			
Tiendornige stekelbaars	x			
zeelt	x			

Colofon

Opdrachtgever
Architectenbureau Agterberg bna

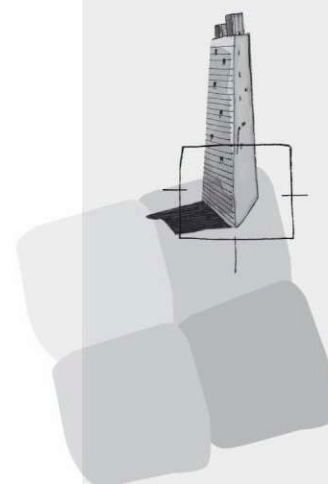
Contactpersoon
De heer P. Agterberg

Rapport
BügelHajema Adviseurs
De heer ing. E.J. Slot

Fotografie
BügelHajema Adviseurs

Projectleiding
BügelHajema Adviseurs
De heer drs. ing. P.W. Rienstra

Projectnummer
285.18.64.02.00

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordening en Milieu BNSP
Balthasar Bekkerwei 76
8914 BE Leeuwarden
T 058 215 25 15
F 058 215 91 98
E leeuwarden@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort